

Verksamhetsberättelse 2021

Innehåll

Hovrättspresidenten har ordet	3
Nya medarbetare.....	3
En ny president	3
Nya hovrättsråd och ett nytt adjungerat råd.....	3
Fiskalsantagningen	4
Administrativ personal.....	4
Nya domstolshandläggare	4
Verksamhetsutveckling.....	4
Det digitala arbetssättet	4
Kommunikation	5
En attraktiv arbetsplats	6
Kompetensutveckling.....	7
Informationsmöten och arbetsplatsträffar	7
Personalaktiviteter	8
Samverkan med tingsrätterna och externa aktörer	8
Jubileumsåret.....	9
Uppföljning och analys av 2021 års resultat	11
Målltillströmning, målawerkning och balanserade mål 2019–2021	11
Uppfyllelse av målen för 2021 avseende omloppstider m.m.....	12
Omloppstider	12
Åldersstruktur	13
Budgetutfall	13
Coronapandemins påverkan på verksamheten	14
Några uppmärksammade mål.....	14
IS-kvinnan.....	14
Anstiftan av mord.....	15
Matchfixningen	15
Mordet i Tollarp	15
Kastberga-målet.....	15
Hovrättens bidrag till rättsutvecklingen	16

Hovrättspresidenten har ordet

Foto: Lisa Wikstrand

När jag tillträdde som hovrättspresident den 1 mars 2021 hade jag mycket högt ställda förväntningar. Trots det har mina förväntningar överträffats med råge! Av denna verksamhetsberättelse framgår att hovrättens verksamhet är effektiv och att vi har en mycket hög målavverkning. Under året har vi avgjort nästan 4 600 mål vilket är mer än 10 % fler än föregående år. Målen är av mycket olika karaktär. En del rör vardagliga händelser men är inte desto mindre viktiga för de inblandade. Andra är mer spektakulära. Vissa är mycket omfattande och kräver stora resurser. Andra har en kortare

handläggningstid men tillägnas lika stor omsorg den tid vi arbetar med dem. Några av de mer uppmärksammade målen beskrivs i denna verksamhetsberättelse.

Förutom målökningen har året präglats av den alltjämt pågående pandemin. Att hovrätten trots detta drivit en rättssäker och effektiv målavverkning är imponerande. Ännu mer imponerande är att hovrättens medarbetare med stort engagemang på olika sätt arbetat med verksamhetsutveckling. I den följande texten kan du bl.a. läsa om hur vi arbetat med digitalisering, kommunikation och kompetensutveckling. Jag hoppas att du vill ta del av vår verksamhetsberättelse och finner den intressant!

Nya medarbetare

En ny president

Hovrätten fick under 2021 en ny president. Den 1 mars tillträdde Ylva Norling Jönsson som hovrättspresident efter Lennart Svensäter. Ylva Norling Jönsson kom närmast från en tjänst som lagman vid Helsingborgs tingsrätt. Dessförinnan var hon chefsrådmannan vid Malmö tingsrätt.

Nya hovrättsråd och ett nytt adjungerat råd

Den 1 juni tillträdde två nya hovrättsråd, Nathalie Dahlén och Petter Anefur. Båda kom då från tjänster som rådmän, Nathalie Dahlén vid Malmö tingsrätt och Petter Anefur vid Kristianstads tingsrätt.

Den 2 augusti började advokaten Sara Boklund som adjungerat råd. Anställningsformen är relativt ny och innebär en möjlighet för kvalificerade och erfarna jurister att prova på domaryrket i både tingsrätt och hovrätt. Sara Boklund ska efter sina sex månader i hovrätten vidare till Helsingborgs tingsrätt.

Fiskalsantagningen

Hovrätten har under 2021 utökat antalet fiskalsantagningar per år från två till fyra. Fler antagningstillfällen per år ska förhoppningsvis säkerställa att vi inte missar någon lämplig kandidat och även framöver kan rekrytera de mest lämpade kandidaterna till domarbanan. Under 2021 antogs 13 nya fiskaler varav tio började hos oss under 2021. Nytt för i år är att en av anställningarna är särskilt riktad till Blekinge tingsrätt.

Administrativ personal

Den 4 oktober tillträdde Emma Regnér som administrativ direktör. Emma Regnér har tidigare arbetat som rådmän i såväl Malmö tingsrätt som Helsingborgs tingsrätt. Emma Regnér ersatte Joakim Westerlund som återgick till sin ordinarie tjänst som hovrättsråd.

Den 1 oktober blev Jonas Widstrand ny administrativ fiskal och ersatte Andreas Korths-Aspegren som påbörjade tingsfiskalstjänstgöring i Malmö tingsrätt.

Maria Ek Olsson, Noor Al Hasseni och Alisa Suljic har under året haft tidsbegränsade anställningar som växelhandläggare.

Under året har även två medarbetare från Helsingborgs tingsrätt, chefsadministratören Andrea Lindblom och kommunikátören Fredrik Lassen, varit projektanställda hos oss med anledning av jubileumsåret.

Nya domstolshandläggare

Under året har också tre nya domstolshandläggare börjat på hovrätten, nämligen Emma Persson, Ida Waldemarsson och Anna Vestergren.

Verksamhetsutveckling

Hovrättens övergripande målsättning är att ha en effektiv och rättssäker målhantering. För att förbättra och bibehålla kvalitet och effektivitet krävs ständig verksamhetsutveckling.

Det digitala arbetssättet

IT- och digitaliseringsfrågorna är centrala. Digitaliseringen av hovrättens verksamhet syftar ytterst till att säkerställa ett högt förtroende hos allmänheten, göra det enklare för allmänhet och parter i deras kontakter med myndigheten samt att förbättra såväl kvaliteten som effektiviteten i myndighetens verksamhet.

Hovrätten har under 2021 fortsatt sitt arbete mot ett mer digitalt arbetssätt. Vi har bland annat haft en ökad digital närvaro vid förhandlingar, infört digitala tryck till nämndemännen samt utvecklat och förbättrat vårt sätt att hålla digitala möten.

I slutet av november påbörjades övergången till e-arkiv av de mål som har avslutats för fyra år sedan eller tidigare. E-arkivet innebär att digitala handlingar kan vårdas, tillgängliggöras och bevaras och är en förutsättning för att hovrätten framöver ska kunna arbeta helt digitalt. Samtliga medarbetare som arbetar med målhantering har fått tillgång till sökprogrammet SOUL där det kommer vara möjligt söka i de mål som är överförda till e-arkivet.

Under december tillsattes en ny projektgrupp som fick i uppdrag att fortsätta utveckla hovrättens digitala arbetssätt. I uppdraget ingår bland annat att lämna förslag på signalsystem i målhanteringen när hovrätten övergår till en digital akthantering samt ta fram en implementeringsplan för övergången till den digitala akt-hanteringen och utarbeta förslag på rutiner för den digitala akthanteringen. Projektet ska redovisas den sista maj 2022 och övergången till en helt digital akthantering planeras ske under hösten 2022.

Kommunikation

Att vi har en välfungerande intern kommunikation är en grundförutsättning för att skapa samsyn gällande verksamhetens mål och bidrar till engagerade, delaktiga och ansvarstagande medarbetare. En välfungerande extern kommunikation är viktig för att samhällets förståelse av vår verksamhet och för allmänhetens förtroende för domstolen. Hovrätten har under året påbörjat arbetet med att utveckla och förbättra den interna och externa kommunikationen.

I början av året höll Domstolsverkets presstjänst en digital medieutbildning för samtliga medarbetare.

Hovrätten har en tradition av att publicera välskrivna och relevanta pressmeddelanden och 2021 var inget undantag. Under året publicerade vi tio pressmeddelanden om framförallt uppmärksammade mål men även om vårt 200-årsjubileum.

Den 20 april 2021 publicerades det första inlägget på hovrättens LinkedIn-sida www.linkedin.com/company/hovratten-over-skane-och-blekinge. Sedan dess har ytterligare tolv inlägg publicerats om bland annat våra jubileums-webbinarium, lediga anställningar, nyanställda fiskaler och regeringens utnämningar av hovrättens domare. Målgruppen för hovrättens kommunikation på LinkedIn är i första hand potentiella nya medarbetare samt anställda inom Sveriges Domstolar.

Sedan november 2021 har hovrätten även ett Twitter-konto, <https://twitter.com/HovrattenSB>. Målgruppen för hovrättens kommunikation på Twitter är i första hand journalister, yrkesverksamma jurister samt samhällsintresserad allmänhet. På Twitter publiceras främst hovrättens pressmeddelanden.

En attraktiv arbetsplats

Foto: Per Carlsson, Domstolsverket

Hovrätten vill vara en arbetsplats som attraherar, utvecklar och behåller den bästa kompetensen. Medarbetare och chefer ska vara engagerade och goda förebilder för verksamheten. Arbetsmiljön ska vara anpassad för verksamheten och det moderna arbetslivet.

Hovrätten fick ett fint resultat i årets medarbetarundersökning. Undersökningen visade bland annat att hovrättens medarbetare trivs på jobbet och med varandra samt är nöjda med sina chefer.

Erfarenheterna från genomförda rekryteringar under året är att hovrätten uppfattas som en attraktiv arbetsplats och att det inte är svårt att rekrytera kvalificerad personal

Kompetensutveckling

Det är av stor betydelse för hovrätten att medarbetarna ges möjlighet till vidareutbildning. Under året har olika utbildningsinsatser riktade till hela eller delar av personalen genomförts. Nedan nämns några exempel.

Under året har våra vice ordförande informerat om ny praxis och lagstiftning vid tre tillfällen. I november hölls en lokal praxisdiskussion för hovrättens jurister där polisen Lars Henriksson föreläste om bland annat lagen om brandfarliga och explosiva varor och brottet allmänfarlig ödeläggelse.

Våra fiskaler har under året fått utbildning i bland annat förlikningsverksamhet, sekretessfrågor och ersättning till offentliga biträden.

I höstas föreläste Emma Frans för samtliga medarbetare på ämnet ”Att skilja vetenskap från trams”.

Hovrättens chefer har vid två tillfällen under året träffats på en ”chef- och ledarskapsdag”. Vid dessa träffar har olika frågor med anknytning till ledarskap diskuterats.

Den 25 november samlades domstolshandläggarna på de dömande avdelningarna under en eftermiddag för ett seminarium om gruppdynamik. Anders Henriksson föreläste och ledde gruppövningarna.

Utöver ovanstående ingår flera medarbetare i olika nätverk och/eller har genomgått utbildningar i Domstolsakademin eller Domstolsverkets regi under året.

Informationsmöten och arbetsplatsträffar

Presidenten har sedan hon tillträdde haft digitala informationsmöten varannan vecka. En inspelad version av mötet har funnits tillgängligt på intranätet under en vecka efter sändningen.

Pandemin medförde att avdelningsmötena pausades under våren. Under hösten har vi dock kunnat återuppta dessa möten i samband med fredagsfrukosten.

Även arbetsplatsträffarna har med anledning av pandemin haft uppehåll under större delen av året. I november kunde dock årets första APT hållas. Det hovrättsövergripande ämnet som diskuterades var sommarbemanningen och sommarorganisationen.

Under året har också regelbundna samverkansmöten hållits.

Presidenten har haft möten med hovrättens fiskaler, adjunkter samt representanter från Yngreföreningen. Vid dessa möten har bland annat Yngreföreningens trivselbarometer, domarbanan, förberedelsen inför tingsrättstiden, arbetsbelastning och utbildningsbehov diskuterats.

Personalaktiviteter

Pandemin har medfört att personalaktiviteterna var färre än vanligt under våren. Våravslutningen den 18 juni genomfördes digitalt.

I takt med minskad smittspridning kunde vi glädjande nog genomföra fler trivselaktiviteter under hösten, bland annat våra jubileumsAW som nämns nedan under Jubileumsåret. Friskvårdseftermiddagen den 17 september bestod av en guidad promenad genom Malmö.

I början av november hölls ett domarinternat för hovrättens ordinarie domare på Ystad Saltsjöbad. På agendan stod bland annat diskussioner kring domarutbildningen, frågor kopplade till nämndemännen samt videonärvaro vid huvudförhandlingar efter pandemin. Gustav Almkvist höll ett föredrag om förverkande av egendom.

Den 12 november hölls vår traditionsenliga Gåsamiddag. Som vanligt bistod Yngreföreningen med toastmaster, fördrink och musik.

Året avslutades med traditionsenligt luciätåg av Culpakören samt julavslutning med jultallrik.

Foto: Per Carlsson, Domstolsverket

Samverkan med tingsrätterna och externa aktörer

Hovrätten har under året verkat för en ökad samverkan mellan hovrätten och tingsrätterna i domkretsen. Vid två tillfällen under året har presidenten bjudit in tingsrättslagmännen till hovrätten. Vid dessa möten diskuteras bland annat fiskalsantagningen och domarutbildningen samt regional samverkan kring vissa administrativa funktioner.

Presidenten, den administrativa direktören och en av hovrättslagmännen har besökt tingsrätterna i Hässleholm, Malmö, Helsingborg och Kristianstad. Vid besöken har vi bland annat berättat om hovrättens verksamhet och domarbanan för medarbetarna på tingsrätterna som också har fått möjlighet att ställa frågor om hovrätten och vår verksamhet.

Hovrätten har haft samrådsmöte med åklagarna, såväl på lokalt som nationellt plan.

Jubileumsåret

Den 24 maj 1821 höll Carl XIV Johan Hovrätten över Skåne och Blekinges installationsakt på Stockholms slott.

Tvåhundra år senare, den 24 maj 2021, gick startskottet för hovrättens jubileumsår. Under festliga men pandemisäkra former visades hovrättens första jubileumsfilm tillsammans med videohälsningar från några av hovrättens tidigare medarbetare. Under maj formerades också de olika arbetsgrupper som på olika sätt arbetar med jubileet.

Den 28 maj höll Martin Sunnqvist en föreläsning för hela hovrättens personal om hovrättens historia.

Som en del av jubileumsåret planerar hovrätten att sända åtta webinarier tillsammans med tingsrätterna i regionen. Vårt första jubileumswebbinarium sändes den 24 september från hovrätten. Temat var *Domstolarnas oberoende*. Förutom presidenten medverkade Anders Eka, justitieråd och ordförande i Högsta Domstolen.

Den 29 oktober sändes jubileumswebbinarium 2, denna gång från Kristianstads tingsrätt på temat *Barnets rätt i vårdnadsmål*. Medverkande var Monica Felding, lagman Kristianstad tingsrätt, Elisabeth Dahlin, Barnombudsman, samt Ulf Ahlström, rådman Kristianstad tingsrätt.

Värd för årets sista jubileumswebbinarium var Malmö tingsrätt. Temat denna gång var *Stora brottmål*. Medverkande var lagmannen Johan Kvärt, samt rådmännen Ann-Louise Roos och Emma Regnér.

I slutet av året hade ytterligare en jubileumsfilm premiär. Vår jubileumsfilm 2 handlade om historiskt intressanta föremål.

Jubileumsåret har också firats genom två jubileumsafterwork under hösten. Första arrangör ut var den administrativa avdelningen som ordnade en afterwork med hösttema i oktober. Avdelning 1:s jubileumsafterwork i december gick i Nobels tecken.

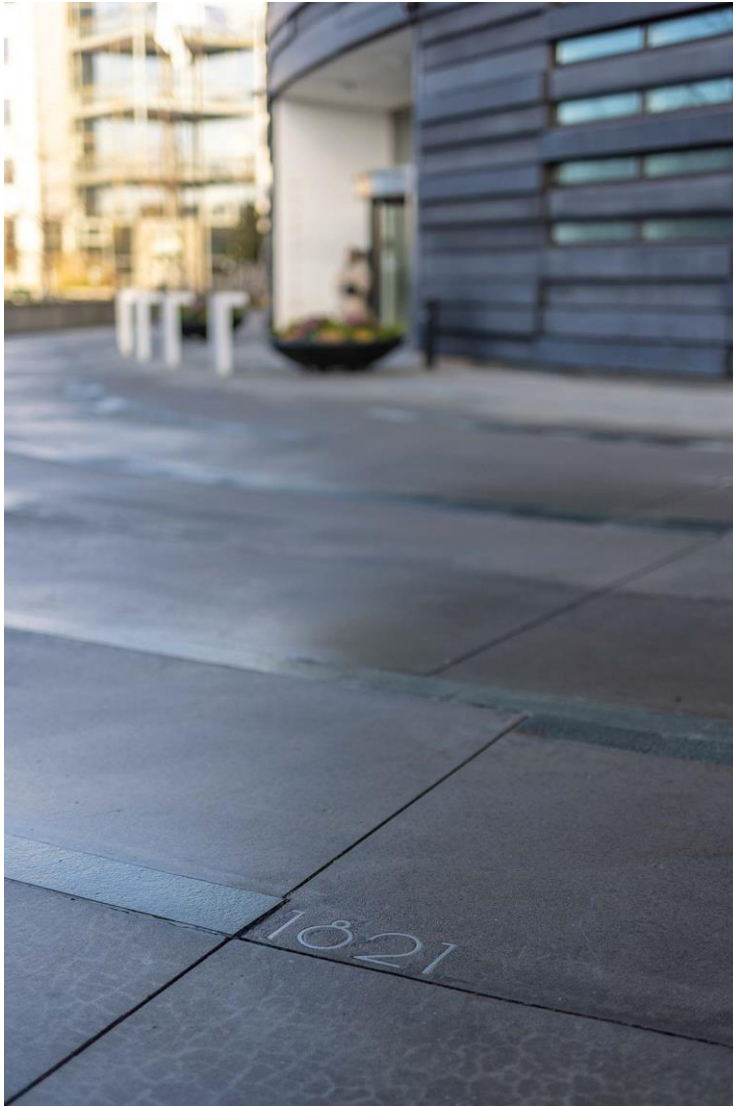

Foto: Per Carlsson, Domstolsverket

Uppföljning och analys av 2021 års resultat

Måltillströmning, målavverkning och balanserade mål 2019–2021

Tillströmningen av brottmål, tvistemål och övriga mål under de senaste tre åren framgår av denna tabell:

Målkategori	2019	2020	2021
Brottmål	1 565	1 598	1 818
Tvistemål	380	383	456
Övriga mål	2 067	2 152	2 303
Totalt	4 012	4 133	4 574

Ökningen av antalet inkomna mål fortsatte alltså även under 2021. Antalet inkomna brottmål ökade med 13,77 % i förhållande till 2020. Tvistemålen ökade med 18,3 % och antalet inkomna övriga mål ökade med 7 %.

Hovrätten har under de senaste tre åren avgjort följande antal brottmål, tvistemål och övriga mål.

Målkategori	2019	2020	2021
Brottmål	1 532	1 590	1 821
Tvistemål	369	383	460
Övriga mål	2 080	2 186	2 311
Totalt	3 981	4 159	4 592

Som framgår av tabellen ökade antalet avgjorda brottmål i förhållande till 2020 med 14,5 %. Antalet avgjorda tvistemål ökade med hela 20,1 % och avgjorda övriga mål ökade med 5,7 %.

Antalet balanserade brottmål, tvistemål och övriga mål vid utgången av de senaste tre åren framgår av denna tabell:

Målkategori	2019	2020	2021
Brottmål	423	429	426
Tvistemål	77	77	70
Övriga mål	134	101	93
Totalt	634	607	589

Antalet balanserade brottmål minskade marginellt 2021. Balanserade övriga mål minskade med 8,6 % och balanserade tvistemål med 10 %.

Den sammanlagda förhandlingstiden (i timmar) har under de tre senaste åren varit denna:

Målkategori	2019	2020	2021
Brottmål	3 718	4 564	5 201
Tvistemål	282	261	400
Övriga mål	9	13	13
Totalt	4 009	4 827	5 614

Den sammanlagda förhandlingstiden i brottmål ökade alltså under 2021 med 13,96 % jämfört med 2020. Den sammanlagda förhandlingstiden i tvistemål ökade med 53,3 % jämfört med 2020.

Antalet inkomna mål med en huvudförhandlingstid längre än 30 timmar i tingsrätten ökade från 11 mål 2020 till 17 mål 2021.

Uppfyllelse av målen för 2021 avseende omloppstider m.m.

Omloppstider

Regeringen har i regleringsbrevet avseende Sveriges Domstolar angett att 75 procent av *brottmålen* (exklusive förtursmålen) inte ska ta längre tid än fem månader i hovrätt. Beträffande *tvistemål* ska frågan om prövningstillstånd i 75 procent av målen ta högst två månader att avgöra. I de tvistemål där prövningstillstånd beviljas ska 75 procent av målen ta högst tio månader att avgöra räknat från den tidpunkt då målet kom in till hovrätten.

Hovrättens verksamhetsmål för 2021 avseende omloppstider var att uppfylla regeringens verksamhetsmål för såväl tvistemål som brottmål.

Hovrättens uppfyllelse av regeringens och sina egna målsättningar med avseende på omloppstider framgår av denna tabell:

Måltyp	75:e percentilen (månader)
Brottmål exkl. förtursmål	Mål: 5 Resultat: 5,0
Tvistemål exkl. familjemål	
a) Beslut ang PT	Mål: 2 Resultat: 2,2
b) Slutligt avgörande i mål där PT beviljats	Mål: 10 Resultat: 11,1
Familjemål	
a) Beslut ang. PT	Mål: 2 Resultat: 1,6
b) Slutligt avgörande i mål där PT beviljats	Mål: 10 Resultat: 6,1
Tvistemål totalt	
a) Beslut ang. PT	Mål: 2 Resultat: 2,0
b) Slutligt avgörande i mål där PT beviljats	Mål: 10 Resultat: 8,9

Hovrätten uppfyllde alltså regeringens och hovrättens mål beträffande brottmål och avseende tvistemål totalt sett, men uppfyller inte riktigt det egna målet avseende tvistemål exklusive familjemål.

Hovrättens totala överbalans med avseende på brottmål och tvistemål var -60 den 31 december 2019 och -64 den 31 december 2020 och -185 den 31 december 2021.

Åldersstruktur

Andelen brottmål äldre än tolv månader utgjorde 2,8 % vid utgången av 2021 i likhet med 2,8 % för 2020. Snittet för samtliga hovrätter 2021 var 13,7 %. Hovrätten hade fem brottmål äldre än 24 månader vid utgången av 2021.

Andelen tvistemål äldre än tolv månader ökade från 5,2 % vid utgången av 2020 till 5,7 % vid utgången av 2021. Snittet för samtliga hovrätter 2021 var 19,2 %. Hovrätten hade inga tvistemål äldre än 24 månader vid utgången av 2021.

Budgetutfall

Hovrättens tilldelade medel för 2021 uppgick till 98 179 000 kr. Hovrättens utfall för året blev 94 565 296 kr. Av överskottsbeloppet fick hovrätten ta med sig 1 409 520 kr till 2022.

Coronapandemins påverkan på verksamheten

Coronapandemin påverkade även detta år verksamheten inom en rad olika områden.

Vår ledstjärna har varit att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och samtidigt utföra vårt viktiga uppdrag att bedriva en rättssäker och effektiv verksamhet. Som framgår av uppföljningen av årets resultat har vi trots pandemin haft en hög effektivitet. Våra balanser har, trots en ökning av antalet inkomna mål, minskat under året och vi har avgjort fler mål än under föregående år. Vi bedömer att pandemin inte har påverkat rättssäkerheten.

För att säkerställa att vi bedriver verksamhet så smittsäkert som möjligt fick vi även under 2021 vidta ett stort antal åtgärder. Således har vi uppmanat parter och allmänhet att inte komma till domstolen med symptom, skyddat säkerhetskontrollen med plexiglas, ställt ut handsprit i allmänhetens utrymme och i förhandlingssalarna, förlängt domarborden, glesat ut möbleringen i salarna och tagit bort åhörarpplatser, glesat ut möbleringen i lunchrummet och infört förhållningsregler för användandet av köket och lunchrummet.

Behovet av intern och extern kommunikation förändrades till följd av pandemin och begränsade möjligheter att ha fysiska möten. En stor del av årets avdelningsmöten och personalaktiviteter fick ställas in eller hållits i digitalt format. En lärdom är att digitala möten inte kan ersätta fysiska möten rakt av. Kommunikationen måste i stället anpassas och digitala möten förberedas och genomföras på ett annat sätt än fysiska möten.

Även ekonomiskt påverkades hovrätten av pandemin. Kostnader för resor och hotell har varit fortsatt låga under 2021.

I takt med att smittspridningen minskade under sommaren och hösten kunde en del av de ovan nämnda åtgärderna avbrytas och verksamheten återgå till det normala. Under december har vi dock återigen sett en ökad smittspridning i samhället varför vi i slutet av året åter fick vidta en del åtgärder för att minska smittspridningen.

Några uppmärksammade mål

Hovrätten har under året avgjort 4 592 mål av varierande karaktär och storlek. Intresset för vår verksamhet är alltid stort men några av våra mål har väckt extra mycket uppmärksamhet i media och bland allmänheten. Här nämns några av dem.

IS-kvinnan

I augusti 2014 lämnade en kvinna sin bostad i Landskrona och tog med sig sin son, som då var drygt 2 år gammal. Hon hade till barnets pappa, som också hade del i vårdnaden om pojken, sagt att hon bara skulle åka

till Turkiet på en semesterresa. Det hade pappan godkänt. När de kom till Turkiet fortsatte hon emellertid utan pappans tillstånd resan över gränsen till Syrien och in på IS-kontrollerat område. Kvinnan blev kvar där fram till slutet av år 2017, när hon greps av kurdiska styrkor och hamnade i fångläger. Kvinnan flydde så småningom till Turkiet och utvisades därifrån. Hon kom till Sverige den 30 november 2020. Först då återförenades sonen med sin pappa. I likhet med tingsrätten dömde hovrätten kvinnan till tre års fängelse för egenmäktighet med barn, grovt brott.

Anstiftan av mord

Efter en omfattande huvudförhandling meddelade hovrätten i november dom i ett mål där en 30-årig man var åtalad för att ha beställt två mord i Malmö år 2017 och 2018. Liksom tingsrätten ansåg hovrätten att mannen var skyldig till anstiftan av mord och försök till mord. Hovrätten dömde dessutom, med en annan tillämpning än tingsrätten av reglerna om anstiftarens ansvar vid utförarens error in persona, mannen för ytterligare ett fall av anstiftan av mord. Mannen fick livstids fängelse.

Matchfixningen

Målet avsåg två olika delar av spelfusk och mutbrott. Den ena delen gällde en tidigare målvakt i Kvarnby IK som av både tingsrätt och hovrätt dömdes för tagande av muta och spelfusk genom att ha tagit emot drygt 44 000 kr för att underprestera i sex seriematcher i division tre under våren och sommaren 2019. Den som gav målvakten pengarna dömdes för givande av muta och spelfusk.

Den andra delen av målet gällde bl.a. en tidigare allsvensk fotbollsspelare i IF Elfsborg. Han dömdes av hovrätten för att ha kommit överens med två personer, varav en är samma person som i Kvarnbydelen, om att ”ta ett gult kort” i en match mot Kalmar FF i slutet av maj 2019. För detta skulle han erhålla ett lån om 300 000 kr. Hovrätten gjorde i denna del en annan bedömning än tingsrätten som frikände de tilltalade.

Mordet i Tollarp

Kristianstads tingsrätt dömde den 25 januari 2021 en 22-årig man för att ha mördat en kvinna vid Vramsån i Tollarp den 22 november 2019 till 14 års fängelse. Mannen överklagade domen. Hovrätten fastställde tingsrättens dom.

Kastberga-målet

I en dom år 2010 frikände hovrätten en man från åtalet för ett mord som skett på en gård i Kastberga utanför Eslöv. Åtalet gäller mordet på en äldre man som avlidit efter att ha blivit svårt misshandlad och lämnad bunden i sitt hem. Sedan Högsta domstolen beviljat resning av domen

gjorde hovrätten en ny prövning av åtalet. Hovrätten fastställde sin tidigare dom och frikände den åtalade på nytt.

Hovrättens bidrag till rättsutvecklingen

Som överinstans spelar hovrätten en viktig roll i rättsutvecklingen. En del av våra avgöranden prövas i Högsta domstolen vars avgörande i sin tur kan bli prejudikat, medan en del av våra avgöranden publiceras i publikationen ”Rättsfall från hovrätterna” (RH). Under 2021 har följande av hovrättens avgöranden lämnats in för publicering i RH (publicering sker först vid laga kraft).

- Ne bis in idem. Universitets- och högskolerådet (UHR) beslutade enligt 7 kap. 21 § högskoleförordningen (1993:100) att stänga av deltagare i Högskoleprovet från kommande prov på grund av vilseledande vid provet. Senare åtal för osann försäkran för att deltagaren oriktigt på heder och samvete försäkrat att vilseledande inte hade förekommit strider mot förbudet mot ne bis in idem i artikel 4.1 sjunde tilläggsprotokollet till EKMR.
- En i skuldsaneringsärendet känd borgenär fick underrättelse enligt 21 § skuldsaneringslagen men underlät att anmäla sin fordran. Kronofogde-myndighetens beslut om skuldsanering upptog inte någon fordran för borgenären. Borgenärens överklagande av beslutet avslogs utan hinder av att han i samband med överklagandet anmälde sin fordran.
- En part ansökte om verkställighet av en tingsrätts interimistiska beslut om barns boende. Parten återkallade ansökan sedan motparten, utan att yttra sig över ansökan, återlämnat barnet dagen före ett planerat sammanträde vid tingsrätten, varefter ärendet avskrevs. Eftersom det inte framkommit något skäl för motparten att inte omedelbart rätta sig efter det interimistiska beslutet, bedömdes den sökande partens ansökan ha varit befogad. Sådana särskilda omständigheter ansågs föreligga att motparten skulle förpliktas att med stöd av 18 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken ersätta sökanden för rättegångskostnad.
- Särskild granskning i ekonomisk förening kan upphöra i förtid med samtliga medlemmars samtycke. Rösträttsbegränsning enligt föreningens stadgar medför inte undantag från kravet på samtycke av samtliga medlemmar. Upphörande i förtid av särskild granskning kräver således samtycke även av sådan medlem som

när frågan kommer upp fått sin rätt att utöva rösträtten begränsad.

- Bestämmelsen i artikel 61 Bryssel II-förordningen innebär inte att svensk domstols behörighet i vårdnads mål, grundad på hemvist vid tiden för talans väckande, upphör om barnet senare flyttar till land som inte omfattas av förordningen men av 1996 års Haagkonvention om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn.
- Fråga om ansvar för grov obehörig befattning med hemlig uppgift. Befattningen avsåg uppgifter om 37 försvarsanläggningar som lagrats i digitala filer. Även fråga om straffvärde och betydelsen av brottslighetens art vid påföljds-valet.
- Att kalla ett vittne ”hora” eller ”hund” har inte ansetts vara ett sådant handlande som är kriminaliserat som övergrepp i rättssak utan enbart som förolämpning.
- En asylsökande har genom vårdslöshet orsakat brandskada i en bostads-lägenhet som Migrationsverket har hyrt. Vid prövningen av Migrationsverkets skadeståndsansvar gentemot hyresvärden har bestämmelsen i 12 kap. 24 § fjärde stycket jordabalken om en hyresgästs ansvar vid andrahandsupplåtelser tillämpats.